

BENERCİ KENDİNİ NİÇİN ÖLDÜRDÜ?

Nâzım Hikmet (Selanik, 14 Ocak 1902 – Moskova, 3 Haziran 1963) Bahriye Mektebi'ni bitirdi (1919), Hamidiye Kruvazörü'ne stajyer bahriye subayı olarak atandı. 1920'de sağlık kurulu kararıyla askerlikten çıkartıldı. Ocak 1921'de Milli Mücadele'ye katılmak üzere Anadolu'ya geçti. Cepheye gönderilmedi, bir süre Bolu'da öğretmenlik yaptıktan sonra Eylül 1921'de Batum üzerinden Moskova'ya gitti, Doğu Emekçileri Komünist Üniversitesi'nde (KUTV) okudu. 1924'te Türkiye'ye döndü, bir yıl sonra yeniden Moskova'ya gitti, 1928'e kadar kaldı. 1928'de döndüğünde bir süre tutuklu kaldı. Şiirleri ile ilgili açılan pek çok davada beraat eden Nâzım Hikmet, 1933 ve 1937'de örgütsel faaliyetleri nedeniyle bir süreliğine tutuklandı. 1938'de bu kez "orduyu ve donanmayı isyana teşvik" suçlamasıyla tutuklandı ve toplam 28 yıl 4 ay hapis cezasına mahkûm edildi. 14 Temmuz 1950'de çıkan Genel Af Yasası'ndan yararlanarak, 15 Temmuz'da serbest bırakıldı. Yasal olarak yükümlülüğü olmamasına karşın, askerliğine karar alınmasını hayatına yönelik bir tehdit gördüğü için 17 Haziran 1951'de İstanbul'dan ayrıldı, Romanya üzerinden Moskova'ya gitti. 25 Temmuz 1951 tarihinde, Bakanlar Kurulu kararıyla Türk vatandaşlığından çıkartıldı. Ölümüne kadar pek çok ülkeye seyahatler yaptı, konferanslar verdi, şiirlerini okudu. Moskova'da Novodeviçiy Mezarlığı'nda gömülmüştür.

Şiir yazmaya 1914'te başlayan Nâzım Hikmet'in ilk şiiri, Mehmed Nâzım imzasıyla ("Hâlâ Servilerde Ağlıyorlar mı") 3 Ekim 1918'de *Yeni Mecmua*'da yayımlandı. 1921-1924 yılları arasında Moskova'da öğrenim görürken tanıştığı Rus fütüristleri ve konstrüktivistlerinden esinlenerek, klasik şiir kalıplarından sıyrılmış, özgür, yeni bir şiir dili ve biçimi geliştirmeye başladı. Bu ilk çalışmalarından bazıları *Aydınlık* dergisinde yayımlandı. İlk şiir kitabı, *Güneşi İçenlerin Türküsü* 1928'de Bakü'da yayımlandı. 1929'da İstanbul'da basılan *835 Satır*, edebiyat çevrelerinde geniş bir yankı uyandırdı. Zamanla, tam anlamıyla klasik de denilemeyecek ama biçimsel bakımdan daha az deneysel bir şiir dili geliştirdi. Halk şiirinin de Doğu şiirinin de çağdaş bir şiirden ödün vermeden nasıl kullanılacağını gösterdi.

Edebiyatın yanı sıra, tiyatro ve sinema da Nâzım Hikmet'in ilgi alanına girmiştir. Moskova'da bulunduğu yıllar, bu iki sanat türünde Rusların öncülük ettiği çağa uygun düşmektedir. Pek çok filmin senaryolarını yazdı, çekimlerine katkıda bulundu. Gazete yazıları, romanları, öyküleri, çevirileri de olan Nâzım Hikmet'in yapıtları, 1938'den 1965 yılına dek Türkiye'de yasaklandı. 1965'ten başlayarak, çeşitli baskınları yapılan yapıtları, "bütün yapıtları" kapsamında, bir araya getirildi. Yapı Kredi Yayınları, bu "külliyyatı" yeniden gözden geçirerek yayımlamaktadır.

Nâzım Hikmet'in
YKY'deki kitapları:

Şiirler - 1 (2002)

835 Satır
Jokond ile Sİ-YA-U
Varan 3
1+1=1
Sesini Kaybeden Şehir

Şiirler - 2 (2002)

Benerci Kendini Niçin Öldürdü?
Gece Gelen Telgraf
Portreler
Taranta-Babu'ya Mektuplar
Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı
Şeyh Bedreddin Destanı'na Zeyl

Şiirler - 3 (2002)

Kuvâyi Milliye
Saat 21-22 Şiirleri
Dört Hapisaneden
Rubailer

Şiirler - 4 (2002)

Yatar Bursa Kalesinde

Şiirler - 5 (2002)

Memleketimden İnsan Manzaraları

Şiirler - 6 (2002)

Yeni Şiirler

Şiirler - 7 (2002)

Son Şiirleri

Şiirler - 8 (2002)

İlk Şiirler

Bütün Şiirleri (2007)

Henüz Vakit Varken Gülüm (Seçme Şiirler - 2008)

NÂZİM HİKMET

Benerci Kendini
Niçin Öldürdü?

YAPI KREDİ YAYINLARI

Yapı Kredi Yayınları - 5501
Şiir - 392

Benerci Kendini Niçin Öldürdü? / Nâzım Hikmet
Metin resimleri: **Fikret Muallâ**

Kitap editörü: **Yücel Demirel**

Kapak tasarımı: **Ali Suavi**
Sayfa tasarımı: **Mehmet Ulusel**
Grafik uygulama: **Akgül Yıldız**

Baskı: Sena Ofset Ambalaj, Matbaacılık Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Maltepe Mah. Litros Yolu Sk. 2. Matbaacılar Sitesi B Blok
Kat: 6 No: 4NB 7-9-11 Topkapı - Zeytinburnu / İstanbul
Tel: (0212) 613 38 46
Sertifika No: 45030

İlk baskı: Sühulet Kütüphanesi 1932, İstanbul
YKY'de 1. baskı: İstanbul, Kasım 2019
ISBN 978-975-08-4616-8

© Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş., 2008
Sertifika No: 44719

Bütün yayın hakları saklıdır.
Kaynak gösterilerek tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında
yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Ticaret ve Sanayi A.Ş.
İstiklal Caddesi No: 161 Beyoğlu 34433 İstanbul
Telefon: (0212) 252 47 00 Faks: (0212) 293 07 23
<http://www.ykykultur.com.tr>
e-posta: ykykultur@ykykultur.com.tr
[facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik](https://www.facebook.com/YapiKrediKulturSanatYayincilik)
twitter.com/YKYHaber
[instagram.com/yapikrediyayinlari](https://www.instagram.com/yapikrediyayinlari)

Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık
PEN International Publishers Circle üyesidir.

Benerci Kendini Niçin Öldürdü?

Yayın Notu: Bu kitap, Nâzım Hikmet'in *Benerci Kendini Niçin Öldürdü - Şiirler*: 2 kitabının içinde yer almaktadır.

mulli

BİRİNCİ KISIM

BİRİNCİ BAP

BİR GENÇ ADAMA... HAKÎM HERAKLİT'E..
YILDIZLARA VE AŞKA DAİRDİR...

I

Şehir

uzakta.

Genç adam

ayakta.

Akıyor şehirden geçen nehir
genç adamın ayakları dibinden.

Genç adam

piposunu çıkarıyor cebinden
aranyor kibriti.

Bakıyor akar suya
düşünüyor Heraklit'i,
düşünüyor büyük hakîm Heraklit'i genç adam...
Kim bilir böyle bir akşam,
böyle bir akşam,
Heraklit alını
yeşil gözlü zeytinliklerde akan
suya eğdi
ve dedi :
“— Her şey değişip akmada,
bu hâl beni hayran bırakmada..”

Heraklit, Heraklit; ne akıştır bu!.
ne akıştır ki bu, dalgalarında
dağlıdır alını en mukaddes putun
kızgın demir damgasıyla sukutun.
Gebedir her sukut bir yükselişe.
Ne mümkün karşı koymak
bu köpürmüş gelişe..
Heraklit, Heraklit!.
akar suya kabil mi vurmak kilit?

Şehir
uzakta.
Genç adam
ayakta.

Akıyor şehirden geçen nehir
genç adamın ayakları dibinden.
Genç adam
kibritini çıkarıyor cebinden
yakıyor piposunu.

II

Dikine mustatil bir apartımanın
en üst katında
dört köşe bir oda.

Perdesiz pencereler.

Pencerelerin dışında yıldızlı geceler.

Genç adam

alınını dayamış cama.

Ben, romanın muharriri

diyorum ki genç adama :

— Delikanlım!.

İyi bak yıldızlara,

onları belki bir daha göremezsin.

Belki bir daha
yıldızların ışığında
kollarını ufuklar gibi açıp geremezsin..

Delikanlım!.
Senin kafanın içi
yıldızlı karanlıklar
kadar
güzel, korkunç, kudretli ve iyidir.
Yıldızlar ve senin kafan
kâinatın en mükemmel şeyidir.

Delikanlım!.
Sen ki, ya bir köşe başında
kan sızarak kaşıntıdan
gebereceksin,
ya da bir darağacında can vereceksin.
İyi bak yıldızlara
onları göremezsin belki bir daha...

Delikanlım!.
Belki beni anladın,
belki anlamadın.
Kesiyorum sözümü.

İşte kapı açıldı
geldi beklenen kadın..

“— BEKLETTİM Mİ?”

“— ÇOK...

Ama zararı yok..”

Kadın

yakaladı genç adamı

elinden.

Genç adam

yakaladı kadını belinden.

Bir yumrukta kırdı camı.

Oturdular pencerenin içine.

Sarktı ayakları gecenin içine....

Işıklı bir deniz dibi gibi

başlarında, sağda, solda gece yanıyor.

Ayakları karanlık boşluklara sallanıyor..

Sallanıyor ayakları

sallanıyor ayakları...

..... DUDAKLARI

Sevmek mükemmel iş delikanlım.

Sev bakalım...

Mademki kafanda ışıklı bir gece var,

benden izin sana,

seeeev

sevebildiğin kadar..

İKİNCİ BAP

GENÇ ADAMIN, SEVGİLİNİN ŞAHISLARINA...
TİBET MABETLERİ VE AMERİKAN FİLİMLE-
RİNE... AYIN ON DÖRDÜNE... GENÇ ADAMIN
ESRARENGİZ MEŞGALESİNE... VE NİHAYET,
MÜSEBBİBİ MEÇHUL BİR İHANETE DAİRDİR.

I

Mevzubahs gencin

ismi : BENERCİ.

Kendisi aslen Hintli olup

maskatı re'si DELHİ'dir..

Dostlarının nazarında tam

adam,

düşmanların indinde azgın bir delidir

ve Britanya polisinde künyesi şüphelidir..

Şeklü şemailine gelince :
Ne PATAŞON gibi tombul bir cüce,
ne MASİST gibi bir dev,
ne de VİLLİ FRİÇ gibi bir babik oğlandır O,
iki gözlü, tek burunlu, basbaya insandır O...
Birinci babımızda,
Benerci'nin odasına gelen kadın
mühim bir rol oynayacak kitabımızda.
Kendileri bir İngiliz mis'idir.
Hem İngiliz mis'lerinin nefisidir...
İmdi,
bu nefis
 Mis
 nerde, nasıl tanıdı Benerci'yi?
diye sorarsam size, ben,
eminim ki, siz, cevaben :

“— Mermer
 merdivenler..

Kapı.
Kapıda kıvrıkcık saçlı
 taştan
 iki aslan.

Tibet.
Tibette mabet.
Mabedin içi...
Omuzlarından çıkan on altı kolu havada,
 çıplak karnı iki kat,